

LUDASMATYI

<p>VII. ÉVFOLYAM. Megjelenik minden vasárnap. Á-a félvévre 3. egész évre 6 frt.</p>	<p>Az előfizetési pénz a KIADÓHIVATALBA mólnár-utca 38. sz. alá küldendő.</p>	<p>Budapest, május 4. 1873. 18-ik szám.</p>	<p>GYÜJTŐKNEK öt előfizető után tiszteletpéldány jár. Egyes példány ára 15 kr.</p>	<p>Szerkesztői iroda: Mólnár-utca 38. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely »LUDAS MATYINAK« van szánva.</p>
---	---	---	--	--

Osztrák-magyar polgár.

Osztrák-magyar polgár vagyok, nem szégyenlem;
Közösügynék szuszsa feszíti a mellem.
Tíz itcés cilinder tátog fejem felett;
No annál népesebb az alsó emelet.
Gondolkozzék értem Deák, a hon bölese!
Ha előkapja is a németiség görce, —
Legyen bár levele német vagy francia,
Osztrák-magyarország felmagasztalt fia!

Osztrák-magyar polgár vagyok, nem szégyenlem;
Virilis jogomért mozgat még a szellem, —
Nyugszom hatvanhetes alkotmány árnyában,
Mint cserepár-honvéd a hős kaszárnyában.
Oyan éhenkórász ellenség már nincsen:
Mely felfaló vágygyal mi reánk tekintsen;
Ha mégis beütné országunkba orrát..
Tudom Krisztusom, hogy honvédink kigórnák!

Osztrák-magyar polgár vagyok, nem szégyenlem;
Negyvennyolcasságban nincs már semmi kellem;
Divat, futó divat volt, és egyéb semmi,
A lomtárba tettem békével pihenni ...
Az osztrák-magyarság! ez ám a valami,
Mellette nem lehet kudarcot vallani:
Hallgatok fizetek s fizetek hallgatok,
És a Steueramt-ből szépen elballagok.

Osztrák-magyar polgár vagyok, nem szégyenlem;
Elbirom a terhet, hogy ha kell viselnem;
Szivemből éljenzem, midőn a honatyák
A nagy civilistát még fölebb ugratják;
Ha dolegatyusi költségvetéseknek
Hódoló szavazat-füsttel tömjéneznek;
Vagy ha Kerkápoly új palotát épít,
Fogadja kétféjű szivem ömlengését!

Osztrákmagyar polgár vagyok, nem szégyenlem ;
 Állok, mint két huszár egy fél század ellen ;
 Előttem ez ügyben a csökmői sárkány
 Csak egy szárnyaszegett s megkoppasztott
 sármány.

Mondja hát valaki, hogy a köznemzetnek
 Dicső intézményi jóra nem vezetnek ?
 Kihivom ágyutól akár patkószegig, —
 Tudom, hogy a nyakát jobban el nem szegik.

Osztrákmagyar polgár vagyok, nem szégyenlem ;
 Ide nézz, nagy világ, itt a szilárd jellem !
 Mert én büszke vagyok ez új alkotmányra,
 Ha rágyújthatok a fináncolt dohányra.
 Fizetem az adót földemért örömmel,
 Hogy dohányt teremjen, még pedig özönnel ;
 Aztán négyszerannyit kilógotok érte,
 Csakhogy a trafikot Kerkápoly mérje.

Osztrákmagyar polgár vagyok, nem szégyenlem ;
 Magyarul magyaráz mindenkor a nyelvem,
 Csak azért szeretem osztrák testvéremet :
 Hogy frakkja szárnyába takargat engemet,
 Ha zivatar jőne, esernyője alatt
 Mint a pók, csendesen meghuznám magamat
 Tudom, nem esik le soha hajam szála,
 Mely adóalapként nincs felróva nála.

Osztrákmagyar polgár vagyok, nem szégyenlem ;
 Miként a gázlámpa lobog hő szerelmem !
 Mi már nékem Kossuth ! csak kialudt kráter,
 Per orbem terrarum vagabundus
 frater !

Nagy Deák, Görgei, Besze és még mások
 Haladó korunkban büszke óriások !
 Árpád ősi hazát teremtett a népnek,
 Ez új honalkotók szent jövőért élnek.

Osztrákmagyar polgár vagyok, nem szégyenlem,
 Jelen pillanattól nem változik elvem, —
 Mint a kő és stempli keresztvesztés vitéze
 Boldog időt várok, — a nyugdíjra nézve ..
 Ha egyszer a nyugdíj sült galambja rám száll :
 Vajban fürdik még a peszra is a háznál.
 Óh dicső közösügy, érted élek s halok ..
 Büszkeségem az : hogy osztrákmagyar
 vagyok.

Hiresek biográfiája.

Paczalai János.

A kit most bemutatunk az olvasó publikumnak ritkítja párját mind az évésben mind az alvásban nem csak Hontvármegyében hanem még Cochinkinában is.

Ez a nevezetes egyéniség aztán ismeretes is minden humorisztikus lapszerkesztő előtt.

Születni nem született, hanem ős nemes vérből származott, ha ugyan Szvatopluk ivadéki valaha nemesek lehettek. Igazában szólva, hősünk jobb-ágyból született s épen azért következetesen jobb-oldali is testestől lelkestől. Ezen bokros érdemeinél fogva méltó arra, hogy Ludas Matyi, Janó életrajzát a hallhatatlanságnak örök táblájára felmásolja.

Gyermek éveiről a krónika semmi nevezetes tüenményt fel nem jegyezhetvén, mi is csak ott kezdjük ismertetni a jeles férfit, midőn már benőtt a feje lágya, midőn honatyának választotta őt a spiritus és a brinza turó.

Ő meg is felel honatyai kötelességének derekasan. Midőn multévben az ellenzék erős próbaköre tette a mameluk sereget, s kibeszélte a türelemből, Janó barátunk legény volt a gáton, rendületlenül megmaradt képviselői székében és még Vidlicskának három teljes óráig tartó perorálását is végig aludta.

Murmutir természeténél fogva nem is igen kedvelli a zajos mulatságot mert ez őt álmában háborgatja.

Különben ő hangosan alszik, horkol mint egy rinocerus. De hőt ezen nemes paszszója folytonosan ében is tartja aztán tőszomszédjait, kik aztán úgy fognak ki a hatalmas bombárdrozón, hogy hajszra és tüledre nem csak illő távolságra maradnak, de vattával is bedugdossák hallérzékeiknek jukait.

A tudománnyal hősünk nem sokat vesződik, szak-képességét leginkább a nemzet gazdaságban fejté ki s ő hizzalja a legkövérébb sertéseket egész Hontvármegyében, mert hát felette nagy tisztelője a sonkának még ha kassai is.

Az ő imádott bálványa egy hizott disznó.

Ha ő valaha római pápa lenne, a kövér disznót okvetetlen a szentek közé soroztatná szent Rőfögi címen.

Ezen disznótisztelet meg is látszik János gazdán, meg a gyomrán, mert ha jóllakott csakugy szuszog mint az oláhduda. De hát ő sose lakik jól mint a vén bakkancsos Friczije.

Ha pedig beszél, pöfög mint a kása. Igaz, hogy ritkán veszi igénybe a ház figyelmét, de hát hiszen erényeinek épen ez a legszebb fényoldala. Ő is azt tartja, hogy beszélni ezüst, hallgatni arany. János pedig az ezüstenél százszorta többre becsüli az aranyat, s mint jó gazda, sok tiz- és huszfrankost rakott már élire és rakhat még hőtta napjáig.

Igen toltatva halad tettenben és lépteiben, nem is csuda, mert hiszen harmadfél mázsa tehénkedik lábaira. De alá is termettek ám lábai a közös tehernek, úgy annyira, hogy topánkáját a kis Pulszki bátran használhatná a Dunán propellennek.

E l é g . . i . a . .

A bécsi világkiállítás megnyitására.

Bécsbe mennek királyok és hercegek,
Rendeznek ott számukra nagy ünnepet.
Mulatságnak nem lesz vége, határa —
Ebből fény és nagy dicsőség
Hárámlik a hazára!

Magyar ember úgy mulat, ha van neki.
Ha buzával színig állnak vermei,
S ha nem konog ürességtől a kamra —
Egy pár itce jó borocskát
Felönthet a garatra!

Német ember, osztrák fajta mulat ma,
Habár hálósipkáját is becsapta.
Iszik, táncol, a lábait széthányja —
Mint ha isten tudná, minő
Jó rendben vón szénája!

Bécsbe mennek a királvi hercegek;
Rendeznek ott számukra nagy ünnepet.
Mulatságnak nem lesz vége, határa —
Cifra nyomor és nagy adó
Száll ebből a hazára!

Nagy Fridrik hadseregében volt egy Wiedeborn nevű hadnagy, kiről a conduitlisztában rendezen az szokott feljegyezve lenni, hogy „Ein guter Dichter, aber schlechter Soldat“.

Fridrik kíváncsi lett e versfaragó katonára s a legközelebbi szemle alkalmával bemutatván magának, felszólítá, hogy ha olyan híres poéta, hát mondjon neki extempore egy verset.

Wiedeborn hadnagy aztán ezt a rigmust mondta a királynak:

Gott sprach in seinem Zorn:
Der Lieutenant Wiedeborn
Nicht mehr als Lieutenant werden..
Soll hier auf Erden.

Nagy Fridriknek erre aztán a lett a kadicenciája, hogy a hadnagy urat azonnal kinevezte főhadnagynak.

Orvosi látogatás.

1-ik nap.

Orvos: Nos hogy aludt ön az éjszaka?

Patiens: Keveset, hanem annál többet izzadtam.

Orvos: No ez igen jó.

2-ik nap.

Orvos: Volt e önnek rendelvényem bevétele után nyugodtabb éjszakája.

Patiens: Eleget aludtam hanem ö:ökönön lidércnyemással s rém szörnyekkel álmodoztam.

Orvos: Óh ez is igen jó, csak szedje tovább a lapdacsokat..

3-ik nap.

Orvos: Reményem, most már egészen javulóban van ön, hiszen úgy néz ki mint az élet.

Patiens: Igen is jobban vagyok drága doktor ur s azt veszem észre, hogy a sok jónak bőségében halok el.

A járdakoptató.

Jaj, beh szomorú polát vágok,
Ha kotorom a zsebemet;
Csúcsában hiába vágok —
Átkozom a cudar világot,
Hogy krisztussal nem tömte meg.

Pedig pedig nem sokra mégyen,
A kinek a zsebe lyukas..
Aztán a tőkepénzes, kérem,
Kikerüli az embert szépen.
Kevély mint a pulykakakas!

Körcsmába tiltatik bemenni,
A lány ilyenkor nem szeret; —
Sokat lélekzeni, nem enni,
Jó baráttól elhagyva lenni,
Ki csak „napfényben“ embered.

És a városban tátott szájjal
Járkálni reggel, délben, este;
Látni papot roppant tokával,
Találkozni köpcös kofával,
Kinek szájáról zsir csepeg le..

Óh! mindez szivrepesztő látvány!
De tán a sorsom enyhülend?
Valami „részvénnyársaság“-nál
Igazgatóság tiszte vár rám...
Ott jó szüret lesz. annyi szent!

A nyolcadik csuda.

Mióta Kléh ur a Pest belvárosi összeíró választmány elnökségére emergált a spiszbürgerek szánandó jóakarataból, azóta oly europai híré férfiú lett, hogy a fővároson keresztül utazó idegenek úgy járnak csudájára, mint a pócsi szüz Máriának.

Ki mit vitt a világiállításra Bécsbe?

Angolország azt a nagy gyapjuzsákot, mely épen olyan mint a pap zsákja — telhetetlen,

Amerika: fából vaskarikát, iszalagból löcsöt, elefántnagyságu kolibri madarakat, — és százezer humbugot, melynek csinálásához kitünően ér. És mindezt miben küldte? egy kis suwiksz iskolában!

Spanyolország Don Carlos trónkövetelési jogát és Amadeo király nyomát.

Franciaország azon 5 milliárdról szóló nyugtákat, mit a porosznak fizetett hadikárpótlásul.

Poroszország Bismark fejéről azt a három szál haját, és elküldte azt a pálinkás üveget is, melyből Vilmos császár issza a szentleket.

Rómabói a pápa egészségéből nem küldhet semmit, egyebe meg nincs.

A sz . . . vári püspöki lak előtt.

Pál gazda: Nézze kend János! e már osztég a pompás lakás ni.
János szomszéd: Bion Pál gazda, nagy ól az egy disznónak.

Bolond vers.

(De okos, a ki olvassa.)

Kukorikol a kecske,
Zabot eszik a fecske,
Olvas a citadella,
Verset ír a szardella.

Tubákol az elefánt,
Szamár mondja: jó a fánk!
Mintha Lónyay volna
Házat épít a bolha.

Disznófőnél majális,
Hallá lesz a madár is.
Lipőtmezőn mostanság:
Lopszem Jankót olvassák!

Hogy borotválta meg B.. borbély a szamarat?

Existál Körösön egy diplomázált tyukszem felcsér és szakállpusztító. A réztányér felett, mely azt jelzi, hogy abban a chirurgus ur szappant szokott habarni, ott pompázik „B..ó Rudolf műtételi officinája.”

Rudi borbély felette ügyes fűkő volt teljes életében, a koppasztásban pedig annyira praktikus, hogy bekötött szemmel is megtudja a tetétleni gányó fejét nyírni; a bajuszt pedig ujlaki bajuszpödrővel úgy kisodorja, hogy úgy áll mint a kétágu vasvilla. A szakállkaszálásban pedig müremekel, lekoppasztja a nélkül, hogy vért ontana. Nincs is Körös városában olyan jobboldali cubákfaló, a ki az ő beretvájának élére ne bizná a pófáját; jól is folyik a műtetele annyira, hogy már egész az arcátlanságig elbizta magát s te előtt Farkas Elekhez a minden jobboldaliak nagy mesteréhez udvari lódoktornak.

Rudi borbély magát még trétás embernek is tartja, legalább a pótharaszti birkások előtt úgy ismeretes különösen azon időtől fogva, a mióta a következő esemény megtörtént.

Husvét ünnepe volt. A pótharaszti juhász beszamaragolt a plébánus ur jobboldali miséjére; hogy aztán annál vigabban töltse el a szent ünnepet, egy pár bárányt is felpakolt a szamarára, s kiállott vele templom előtt épen B..ó műtételi officinája elé.

B..ó borbélyban megvan az a jó természet, hogy rettenetesen szereti a bürge pörköltet. A báránytokányért pedig foly a nyála. Alkuba bocsátkozott tehát a juhással azzal a feltett szándékkal, hogy most megtréfalja a gányót.

No juhász bácsi menyiért adja nekem azt a számaron lévő jószágát? kérdi a borbély.

— Odadom két forintért a nemzetes urnak, — válaszolá a juhász.

— Áll az alku, — mond a borbély, — hozza be kend ide a mülhelybe ni.

A juhász bevitte a két bárányt a mülhelybe s kérte a két forintot.

Hohó! mond a borbély, én megvettem kendnek a számaron lévő jószágát, tehát még a kantár is az enyim, mert az is a számaron van, s az is a kend jószágá. Itt a két forint, menjen kend isten hírével.

A juhász ily alkuról mit sem akart tudni, a borbély pedig nem állott el az alkutól, ennél fogva Bakos bírónak elé került a dolog.

Bakos bírónak nagyon igazságos bírónak volt. Ő előtte pompásan forgott az igazság kereke, főképp ha kenték. B..ó pedig eleget kente fele a haját s ez oknál fogva a borbélynak szolgált az igazság, s kihirdette az ítéletet, hogy a számaron lévő jószág mind a borbélyt illeti.

A juhász megvakarta a fejét ezen igazságszolgáltatásra, s felülvén szamarára azzal hüté le mérgét hogy Petőfiként „nagyot ütött botjával a számar fejére.”

A husvét utánra következett áldozó csütörtökön ismét beszamaragolt Körösre a juhász s szamarát a bolt kilencséhez kötve benyitott a borbély mülhelyébe.

Na juhász bácsi! talán ismét bárányt hozott eladni? — kérdi a borbély röhögve.

— Nem biz én, nemzetes borbély uram, hanem magamat és a társamat meg akarom borotváltatni — mit fizetek kettőnkért, kérde a juhász.

Kettőjükért tíz garast — válaszolá a borbély.

— No u am itt a tíz garas

Mikor a borbély megborotválta a juhászt, kérdi hát a társa hol van kendnek?

— Még kint várakozik rám, hanem azonnal behozom — s kimenvén a juhász szamaráért, azt kantárjánál fogva bevezetvén, mondá:

— Ez az én társam, most már ezt is borotválja meg az ur.

Mit én szamarat borotváljak? a ki jobboldali uraságokat szoktam borotválni, de már ezt nem teszem. Takarodjék kend ki mülhelyemből szamaráival együtt.

— Jól van, — mond a juhász, — majd igazságot tesz közöttünk a bírónak. — A juhász tehát felkeresé az igazságos Bakos bírót, s előadá neki a panaszát.

A borbély megejtáltatván azonnal kérdi a bírónak: Igaz-e az borbély ur, hogy maga megalkudott ezzel a juhással, hogy őt és a társát tíz garasért megborotválja?

Az igaz bírónak ur, de hát ki az ördög gondolná azt, hogy a juhásznak számar a társa.

— Hát a kinek jutna eszébe, hogy a számar kantárját is jószágának tartsa. Most a juhásznak van igazsága, tehát csak elő a szappannal és borotvával, s meg kell a szamarat borotválni, azt hozza magával az igazság.

Mit volt mit tenni, a borbély rettentő sok szappanhabot habart, s elvégzé a mülborotválást a számaron annak rendje és módja szerint.

Sziporka.

Egyik miniszteri tanácsos megtudván, hogy a kezelése alatti osztályban egy oly fiatal egyéniség is alkalmaztatott, ki politikailag baloldali elveket vall, magához kéreté subalternusát s ilyen leckét adott neki: fiatal barátom! azt hallom, hogy ön nagy tigris, lássa a kormány szolgálatában baloldalinak lenni szabad, csak mutatni nem szabad.

A bodzafa megdicsőítése.

Bodzafa! árnyadban
Én hányszor pihentem!
Mikor egy ágadért
A bieskámát fentem.

S mikor lemetszettem,
Lett belőle puska...
Megretirált volna
Elöttem a muszka.

Ha fehér virágod
Illatot terjesztett.
Leszoltuk, eltettük
Orvosságnak eztet.

És a mikor látszott
Bogyód pirulása...
Vékába raktuk és
Lett pöffögő kása.

Óh, a bodzakása!
Nincsen annak mása.
Ki szereti, sola
Sincsen hasfájása.

Kalapot emelek,
Ha előtted megyek.
Jó lombos leveled,
Ha csipnek a legyek.

Az álhatatos kefekötő.

Egy részeges kefekötő feltette magában, hogy többé koresmába nem megy.

Még az nap midőn ezt megfogadta, álhatatosságát próbára akarta tenni. Kiment tehát azon utcára melyen legtöbb koresma volt. Az első koresma mellett úgy baladt el, hogy oda se tekintett. A másodiknál már úgy félszemmel sandalított a koresma ajtó felé. A harmadiknál már meg állott és így szóla magában: No lám milyea álhatatos tudok én lenni csak akarát kell hozzá, most is már két koresmát hagytam a hátam megett a nélkül, hogy bementem volna valamelyikbe, ezen álhatatoságomért meg is jutalmazom magamat egy halbszajtlival, és az álhatatos kefekötő betámitott a koresmába.

Ki hegy fizet?

Jót jóval a becsületes ember fizet.
Rosszat rosszal a kutya szokott fizetni.
Jót rosszal pedig az ördög fizet.

A tótok a vásáron.

— Népmonda. —

Écsről, mely most falu, azt tartja a monda:
Hogy vásáros város lett volna hajlanta.

Vevő és eladó csak úgy futott-lótott,
A kápolnán fölül árultak a tótok.

Volt náluk paprika, de még inkább kömény;
Szép magyar menyecske hozzájuk odamén.

„Zenyim kömünmagot“ — „ifiaszon tülem“
— Jaj ne lármazzatok, megreped a fülem!

„Szíp zaszon!“ „szíp zaszon!“ — Szvatopluk fia!
Kezdenek egymásra köményt hajítani.

Összeszólalkoztak, összeverekedtek —
A köményes zacskók mind üresek lettek.

* * *

A ki nem hiszi el ezt a históriát,
Menjen el Écsre, e helyet meguézni, hát
Ott sok köménymagot most is teremni lát.

 A „Ludas Matyi“ szerkesztő-
sége és kiadóhivatala f. évi május 1-jétől
fogva belváros Lipót-utca 45-ik szám
alatt leend.

Molnár-utca felől pedig a 38.
szám alatt.

Bérbe adandó

f. é. május havától fogva

a belvárosban Lipót utca 45-ik szám alatt

egy igen szép

utcai szoba,

butorral vagy a nélkül. Bejárat az előszobából.

Bővebb értesítést nyerhetni

ugyan ott

a szerkesztőségben.

Vidats István gépgyárában Pesten,

2 nyul-utca 8-ik szám alatt

következő cséplőgépek kaphatók:

Amerikai cséplőgép Garrettféle nyitott mozdonyval 3 vagy 4 lovas, tartalék-dobbal, szijkerékkel s szíjjal frt. 583, 780.

Angol cséplőgép nyitott Garrettféle mozdonyval, kerékajtásra, 3 lóerőre (dob-szélesség 27") vagy 4 lóerőre (dob-szélesség 32") frt. 660 vagy 880, ezen gépek szíjhajtásra készítve frt. 710, 930.

Barrettféle hordozható cséplőgép, zsákoló szerkezettel 6 lovas nyitott Garrettféle mozdonyval, szijkerékkel, szíjjal s tartalékreszekkel frt. 1455.

Angol cséplőgép 42"-es dobbal, 4 lovas gőzmozdonyval, tartalékreszekkel frt. 3800.

A j á n l a t.

Az országos magyar gazdasági egyesület tekintetes elnökségének Pesten, Üllőiut, köztelek. Mint gyakorlott gazda, ki sokat csalódott, sokat tapasztalt, kötelességemnek tartom, mind azt, mit valóban jónak, czélszerűnek és közhasznúnak ismertem fel, gazdatársaim, kisebb birtokosok, főleg a közgazda nép javára köztudomásra juttatni: mire nézve legjobb és legmegfelelőbb módnak találok az országos magyar gazdasági egyesület hazafias közreműködéséhez folyamodni. Ilyen közhasznú eszköznek tartom a Vidats István-féle lóerejű cséplőgépet és szelelő rostát.

Én a mult 1872. évben Vidats István gyárából egy négy lóerejű cséplőgépet vettem, jó lélekkel mondhatom, hogy ez minden tekintetben tökéletes gép, annyira tisztán kiveri a magot, hogy a nyirkos, sőt még a vizes kérékben sem hagyott szemet; összetört szem pedig aranyért sem volt utána található. Azonkívül könnyű, szilárd, a felállítása és kezelése egyszerű és gyorsan dolgozik. A mult év augusztus és szeptember hónapokban négy könnyű gébével, 10 ember s egy lóhajtó gyerekekkel naponta 150—160 kereszt őszi és tavaszi gabonát elcsépeltem, s gépeszre sohasem volt szükségem. Ezen gép ára aránylag oly csekély, a feltételek oly kedvezők, hogy minden kis birtokos, három négy polgár gazdatárs is könnyen megszerezheti.

A Vidats B. szelelő rostája szintén ily kitünő és ajánlatos. Előnyei a következők: nagyon egyszerű, könnyű kezelése, ta tós, tökéletes tisztaság és szapora munkásság. Tisztelettel kérem tehát fel az országos magyar gazdasági egyesületet, mint a mely minden üdvös gazdasági gépek buzgó terjesztője, hogy az említett két gépet a legmelegebben ajánlja a gazda közönségnek, mely bizonyára háládatossággal fogja megköszönni szives közreműködését.

Kitünő mély tisztelettel Mező József Lakon, 1873. évi január 20 ik napján.

A tekintetes Elnökségnek

alázatos szolgálója

Környey László,

26 éves gazdatiszt s jelenleg alapítványi földhasznbérlo.

Kávéház megnyitás.

Aláírott tisztelettel tudatom a t. cz. közönséggel, miszerint **Ferencváros, két nyul-utca sarkán** a műegyetem átellenében, a m. mérnök- és építészegylet épületében csinnal és kényelemmel berendezett

kávéházamat

május hó 1-jén megnyitottam.

Mindennemü bel- és külföldi lapokról, valamint jó italok és kiszolgálatról biztositván tisztelt vendégeimet, kérem a t. cz. közönség tömeges látogatását.

Tisztelettel

Bayler Károly,
kávés.